

Resebrev Nr 11

15–25 augusti 1982

CALCUTTA tredje perioden

Avslutande två Calcutta-veckor hos familjen Munshi på Tala Park efter sex månader på resa genom Sri Lanka, Indien och Bangladesh. Nu planerar Bubu och jag för bröllop i hinduisk tradition till jul, och vi är därför i kontakt med svenska ambassaden i Delhi för att ordna uppehållstillstånd åt Bubu i Sverige. Umgås med familjen och vänner, däribland Lisbeth och Deepak Dutt; Sandeep och Joy; Ajit Roy med flera. Sammanfattar också mitt oerhört flitiga brevskrivande under den långa resan – närmare 200 brev och vykort.

Howrah Station

Marble Palace

Paikpara, former house of Munshi family

Bonnie and mother Jayathi

Bubu, Buku and Banjul

Las and Banjul

Shankarlal Bhattacharya

WEST INTERNATIONAL CONTEMPORARY MUJIPUSSUL ART GALLERY OF WEST BENGAL
SEALIKA ART GALLERY'S PRESENTATION
EXHIBITION OF NATIONAL AND INTERNATIONAL RARE COLLECTION OF PAINTINGS

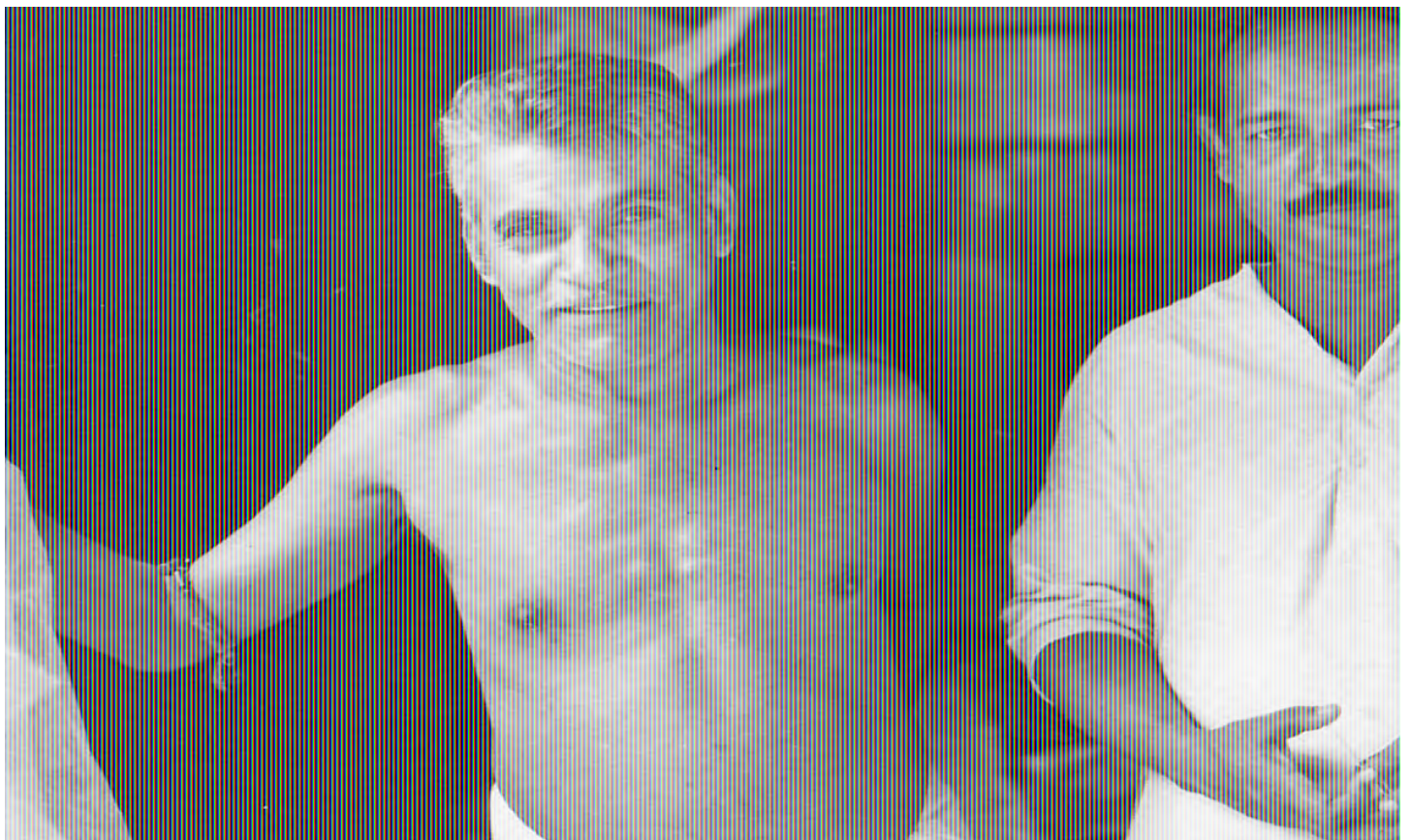
With Sandeep and Joy in their Park Stret residence

Dutt family at their Ritchie Road residence

With Kumkum meeting artists in Kumartuli

KUMARTULI

Calcutta 15.8.82

Hejsan,

Tack för fem brev som väntade på mig när jag kom åter till Calcutta igår förmiddag (med tag från Puri). Mycket innehållsrika och intressanta. Kompletterat med några andra brev, Helge och Thomas Bibin bl a, vet jag ganska väl hur läget är för närvarande.

Koligt att höra att ni uppskattar Bubu. För jag tänker gifta mig med henne. Hennes familj är mycket entusiastisk och det är inga problem. Det är dock nödvändigt att vänta ett par månader, så att hon kan få uppehållstillstånd för Sverige dessförinnan. Därför är det lika bra att jag far ned igen till Calcutta då när det är klart - och då blir det stor bröllopsceremoni, förutom den rent formella registreringen hos en domstol. Och sedan följer hon med åter till Sverige.

Jag föreslår att ni följer med ned till Calcutta. Det vore väl en fantastisk resa. Då det förhoppningsvis kan bli i november är det vinter i Bengalen, vilket innebär stralande solskensdagar men temperaturer som inte överstigen en normal svensk sommar. Så problem med sådan hetta som jag har genomlidit är det rakt inte tal om. Och kostnader: det blir i stort sett bara flygbiljetterna, för givetvis blir kost och logi helt fritt. Med Aeroflot går biljetten på ca 4 000 kr/pers t o r .

Imorgon ska jag ringa svenska ambassaden i New Delhi och avtala tid för när Bubu kan fara dit. Hon ska intervjuas av * 2:e ambassadsekreteraren (som jag åt lunch hemma hos). Den intervjun skickas sedan till Invandrarverket i Norrköping, som jämför den med en motsvarande intervju som polisen i Lund förmodligen kommer att ha med mig. Sedan ska det ta 6-8 veckor innan SIV lämnar beslut om uppehållstillstånd.

Under tiden ansöker Bubu om och skaffar sig ett indiskt pass, för när uppehållstillståndet är klart ska det stämpas in i hennes pass. Därefter är det möjligt att fara till Sverige.

Jag ser verkligen fram emot detta. Och till bröllopet ska jag förstås bjuda alla mina vänner, i Calcutta, Indien o Bangla-desh.

Sedan gäller det att försöka ordna det för Bubu i Sverige. Hon har 7 års musikstudier bakom sig. Till en början blir det förstås svensk-studier som måste bedrivas. Men sedan borde det kunna gå antingen att komplettera med någon svensk musikutbildning, eller dra nytta av hennes talanger på annat sätt. Exempelvis med det intresse för indisk dans och musik som finns i Sverige bär det vara möjligt att intressera något studieförbund att ordna kurser.

Utmärkt att ni sökte de olika vikariatena på YA, HN, KB och SkD. Sök gärna fler, om det dyker upp några bra. Tillägg gärna i ansökan: God redigeringsvana. Fungerat som redaktör för tidskriften Sydasiabulletinen. + Referenser - Red sekr Jan-eric Svensson, YA, 0411-13600, Red chef Bengt Andersson, HN, 0436-14300.

För övrigt kommer Thomas Bibin på bulletinens nästa kongress i oktober att föreslå mig till att bli redaktör på 1/4-tid eller 20 %. Eventuellt att betalas som ersättning för hyra och telefon bl a. Det är jag intresserad av, & i all synnerhet som ekonomin är god (tack vare idogt kassörs-, bokförings- och distributionsarbete av Thomas de senaste 2 åren) och enigheten mellan de olika redaktionerna har förbättrats avsevärt sedan Charpentier avvek.

Det var ju trevligt att sommaren kom till sist för när i Sverige, jag förmodar lika efterlängtad som när monsunregnen äntligen kom till

Västbengalen för 14 dagar sedan (Arets monsun är verkligen ojämn, medan västkusten från Bombay och söderut redan fått mer regn än vad som är normalt under hela monsunsäsongen, har vissa delar fått mycket lite. Torra har ödelagt en stor del av risskörden i Västbengalen, och det står talas i tidningarna om desperata människor som stormat järnvägsvagnar med spannmål och plundrat dem)

Tack för 2 st hundralappar i breven. Därmed är mitt behov av de extra \$ 100 jag bett om inte lika akut - men självklart är de bra för att kunna köpa med mig en del fina böcker bl a.

I och med att jag planerar att snart komma tillbaka, och då fara direkt åter till Sverige, handlar jag inte så mycket med mig nu - min packning med skrivmaskin och papper o böcker är redan på tok för tung. Jag funderar allvarligt på att lämna skrivmaskinen häf, eventuellt som gava. I Sverige har jag ju en elektrisk maskin.

Intressant klipp från Bohuslänningen om Lisbeth Dutt. Jag har hennes adress, för när Gudrun Isen (som jag träffade i Dacca) var i Calcutta bodde hon hos Lisbeth och dennas indiske man. Om jag får tid kanske jag besöker henne. Hennes skildring av hur farligt det är att leva i Calcutta är dock otroligt överriven. Dricksvattnet är alldeles utmärkt, kråkor som hackar ut ögon på barn låter som ett fantasifoster - och jag känner mig betydligt tryggare att gå omkring i Calcutta efter kl 6 på kvällen än i stora europeiska städer.

Då det börjar dra inop sig till min hemresa, vore jag tacksam om ni tar kontakt med Håkan och Meltem och kommer överens om att de flyttar från Råbygatan innan jag kommer hem den 2.9 f m. Jag har inte hört av dem på länge, så ni kan väl höra om de undrar över något. Ingrid Gustafsson och Lennart far till Australien den 29:e, jag kan undra om Håkan o Meltem kommer att bo på Mercuriusgatan i deras ställe. Kanske är det därför som de inte har brytt sig om att skaffa sig en egen lägenhet utan bott kvar på Råbygatan hela tiden.

Färresten fick jag höra av Helge att han genom en tjej i Ystad, med vilken han delar lägenhet, har lärt känna tjejen som bor en trappa upp på Råbygatan 5, Majan. Och han verkar vara förtjust i henne.

Kl är 13.40, jag har precis ätit lunch, sittande på sängen i ett av de mindre rummen. Ris med dal(ärt-sås), en grönsakscurry och en färgköttscurry. Bubus syster Bonnie och hennes man Sivasih Nag, som jobbar för Svenska Fläktfabriken, har kommit på besök efter att ha varit bortresta några dagar. Jag har fått en stilig skjorta i bengalisk modell + ett par pyamasbyxor av Bubus bror Manto, den suveräne pianisten. Han är gift med en assamesiska, som verkar få göra det mesta hushållsarbetet här i nemmet. Kanske därför att hon o Manto är de enda som har barn, 2 stycken.

Nu ska jag strax ge mig iväg till Park Street för att hälsa på Sandeep Chakrabarti och hans fru samt Darryl Joseph. Jag skrev till dem från Goa och varslade om min ankomst idag, så de har ladat up med öl. ska bli trevligt att träffa dem igen, och berätta för Darryl om livet i hans morbrors familj i Bombay. Han har själv inte varit där på 2 år.

I nästa vecka ska jag, Bubu, Buku och Avijit fara iväg till ett litet ställe norr om Calcutta. Bubus väninna Chhanda (som var med i & Shantiniketan) har ett litet hus där.

Och nästa helg ska jag spendera tillsammans med min gode journalistvän Shankarlal i hans hem, och göra en båtfärd på Hooghly tillsammans.

OK. jag slutar här för tillfället. kanske hinner jag få brev till Rangoon - annars ses vi snart. Vänliga hälsningar, även från Bubu.

Lars Olof

16 augusti 1982

Jag sitter på telegrafstationen i Calcutta och väntar på att få ett telefonsamtal kopplat till förste sekreteraren **Frederik Swedäng** på svenska ambassaden i Delhi.

Prislistan är enligt följande:

Samtal till Delhi:

Ordinary call – 30 rupees för tre minuter, väntetid 2-3 timmar

Urgent call – 40 rupees för tre minuter, väntetid 1 timme

Super urgent call: 50 rupees för tre minuter, ingen väntetid

Jag mår lite kymigt. Stämningen var inte bra när jag kom hem sent igår kväll vid midnatt efter en trevlig kväll hos **Sandeep** och **Joy**. Hela familjen hade gått lagt sig utom **Manto** som stått på gatan en timme och väntat på mig. Dessförinnan hade **Bubu** stått på balkongen och väntat. **Boni** hade varit där till sent, och på kvällen hade också **Mala Munshi** från Kondagaon dykt upp och ville träffa mig. Hon hade väntat tills klockan 21. Bubu såg inte glad ut när jag kom hem, hon tittade upp och frågade varför jag var sen. Och imorse var **Annada** inte alls lika vänlig mot mig som han brukar vara.

~~Frederik~~
Ring 011 - 694261
Frederik Swedäng

Datum & Tid för intervju, veckan från 30.8
• Skicka honom ha med sig någon handlingar?
• Visum-problem för mig?

Hamdi Bey
~~96 Raja Ram Mohan Sarani~~
65 Golf Club Road, Calcutta - 33
(biding: Aaj kaal, 96 Raja Rammohan Sarani, Calcutta - 9, tel 36-3660

Ajit Roy
356077, ~~35~~ - ej inkopplat!

Lisbeth & Deepak Dutt St Lawrence's High School
60 C Ritchie Rd Ballygunge 473777

Ananda Bazar 232283
238541

SANKARLAL BHATTACHARJEE
23/1 23/1 Satish Mukherjee Road
1st floor Calcutta-700026

Uttor Probashi 031-982350

Editor in chief: Gajendra Kumar Ghose
031-982350

Editorial board: Dr Samir Kumar Mitra
031-188974
Mahim Roedra
0142-11080

Special representative:
Mrs Krishna Dutta 08-835547

Executive Committee: Mitra, Ghose och
Dr Sunjay Paul 031-409588

VISUALIZER & ARTIST
AVNIT BAGCHI
109, Bidhan Sarani,
Calcutta-700 004.
Tel. 55 2860

• Beställ namnetiketter åt Minto + prorgjekt på språkundersökning.

• Intressera religiös butik för Annadas kort.
• Svenska lärobok åt Bubu + litteratur om Sverige på engelska.
• Annadas brev till Sv. Akademin!

Calcutta 18.8.82

Hejsan,

och tack för ytterligare två brev. De kommer ju nästan varenda dag. Stort tack för mängder av hundralappar - jag kan inte hålla räkning på hur många. De där \$ 100 jag bett om är totalt onödiga nu, så jag noppes ni inte bekymrat er om att skicka.

I förrgår fick jag också brev från Gösta, som i lyriska ordalag rekommenderar en fet cigarr att njuta i solnedgången - ty det har han gjort. Gösta undrar också om det är "verklig kärlek" till Bubu - och det kan man ju fråga sig eftersom det handlar om ett land där fortfarande arrangerade äktenskap är standard. Men så icke när. Vi är otroligt kära, och det är det enda som betyder något. Hennes familj är visserligen hinduisk, men är mycket liberal, bryr sig ej om kastregler o likn.

I förrgår var jag på det centrala telegrafkontoret i Calcutta och beställde ett Super Brådskanie samtal till ambassaden i New Delhi (kostnad 35 kronor för 3 minuter - alltså svindyrt), men när det efter 90 minuter fortfarande inte var kopplat, och klockan var 13 (lunchtid) avbeställde jag. Strax före kl 17 ringde jag hemifrån Buku och Avijit, som har precis fått sin telefon reparerad efter flera veckors trasighet. Slog riktnumret till Delhi och kom fram, precis när ambassaden skulle stänga. Linjen var dock så svag att det var omöjligt att uppfatta någonting.

Skrev därför ett brev istället och skickade iväg igår. Ber dem lämna en tid för när Bubu skall intervjuas på ambassaden. Då får hon till Delhi tillsammans med sin äldste bror, och i Delhi som hon aldrig varit i förr kan de bo hos en moster.

Det är förmiddag. mulet väder ute, jag sitter på min madrass på golvet med skrivmaskinen stående på sitt eget lock. Annada sitter vid sin arbetsbänk i hörnet och jobbar. De har tidiga vänner när, stiger upp vid 5.- 5.30, men jag sover lugnt vidare till kl 7, och då bjuds jag genast på ett glas sött mjölkte. Efter ett tag kommer Bubu med frukostbricka, som oftast består av rostad bröd, ett kokt ägg och en kopp kaffe. Morgontimmarna går behagligt långsamt. Jag läser dagens tidning, mina egna böcker och skriver brev. Nu är kl strax 10, och det är ett väldigt liv ute på gatan, fullproppade bussar transporterar folk från ytterområdena in till centrala Calcuttas kontor. I Indien öppnar inte kontoren förrän kl 10. Transporterna är det värsta i Calcutta. Härifrån Tala park utgår en mini-

हास लास का दूत अनोहर सोभा खान गुलाब भला ;
चटकीली कलियों का यौवन बन भादक युत्कान खिला ।

O Lovely Rose, messenger of grace and
joy and abode of beauty, you break into
blossom in the form of the youth and sweet
smile of the radiant buds.

-linje

buss och det är en fördel. För borta vid utgångshållplatsen ställer man sig i kö, och när en minibuss kommer in ~~fylla~~ går folk organiserat in och får sittplats. Vid rusningstid är dock kön lång, och det kan bli nödvändigt att vänta 2-3 minibussar innan det är ens tur. Vid sidan om "sitt"-kön finns en snabbkö, med folk som väljer att stå upp (nuka sig är det fråga om, för minibussarna verkar vara avsedda för dvärgar) hellre än att vänta.

Men från stan hem blir det fråga om att överhuvudtaget få en plats, tränga sig in i en redan proppad buss eller spårvagn, och så genomlida en timmes vedervärdig trängsel, med svetten porlande, och med rädsla för de förekommande ficktjuvarna. Från tidig morgon till sen kväll är det samma trängsel, det är endast ett par timmar mitt på dagen då det är OK. I måndags t ex for jag hem från stan kl 13.30, och till min förvåning tog det inte mer än 20 minuter. Sittplats, och nästan öde gator så att minibuss en kunde köra obenindrat.

Igår däremot tvingades vi att avsluta en trevlig dag på stan, med en timmes spårvagnsresa så att man var alldeles utpumpad vid hemkomsten. Vi borde tagit taxi (för mig är taxiresor hemskt billiga här, från stan hit ut kostar inte mer än 8-10 sv kr.)

Bessförrinnan hade jag, Bubu, Buku, Avijit, Annanda och Budu (smeknamn på en svägerska till Bubus syster Bonnie) varit på bio och sett den amerikanska filmen "Från 9 till 5", med Jane Fonda, en film om kvinnliga kontorsarbetare som kidnappar sin diktatoriska manliga chef, och förbättrar miljön på sitt jobb. Komedik med mening. Tidigare på dagen bjöd jag Bubu och Budu på lunch på Great Eastern Hotels utomordentliga kinesrestaurang. Det var första gången de var inne på detta ärevördiga hotell, som sedan några år tillbaka är nationaliserat och ägs av Västbengalens regering. Great Easterns Special Chow Mein, med kött, kyckling, räkor och läckra grönsaker, 13 rupier. Grönt te till mig, och kaffe till tjejerna efteråt. Ni skrev till mig att jag skulle utnyttja pengar ni skickat för något trevligt - sa this was.

Konfirmerade min flygbiljett igår på Union of Burma Airways, allt redo för flygning nästa torsdag kl 14.30 från Calcutta (Dum Dum Airport) till Rangoon.

Idag ska jag och Bubu besöka Birla-planetariet. I stil med de astronomiska showerna på observatoriet i Lund. Kl 12.30 är där föreställning på engelska. Efteråt ska vi besöka Snankarlal på Ananda Bazar, för att höra om hans planer för helgen. På fredag kväll är förresten jag o Bubu bjudna på middag till Sandeep och Joy på Park Street. Jag var där ju själv i söndags - kom dit lite sent, först vid 15.30, de hade slutat att tro att jag skulle komma, och Darryl hade gått hem. Men vi hade det väldigt trevligt. Sandeep är bengal, men hans fru kommer från Mangalore på Västkusten och ~~han~~ är kristen. ~~En~~ Hon undervisar på den Internationella skolan i Calcutta, där barn till diplomater o a går. De är bägge enormt trevliga, intellegenta och är ungefär som vilka som helst av mina svenska vänner. Annars är det ovanligt att finna sådana människor i Indien, där religiös dumhet och vidskepelse och politisk naivitet är så otroligt utbredd.

Det blev alltför sent jag kom hem - först vid midnatt, men flera romgroggar och sen god middag och snack tillsammans var orsak. OK - jag avslutar här, på mitt nya brevpapper. Vi ses snart.

- Lars

Calcutta 25.8.82

Hejsan,

och en sista hälsning från Calcutta innan jag far till Rangoon imorgon eftermiddag. Det känns väldigt vemodigt och trist. Inte att komma hem men att skiljas från Bubbu. Minst två månader dröjer det innan vi får ses igen, det är så lång tid. Jag önskar att Bubbu kunde fara med mig direkt till Sverige imorgon.

Jag och Bubbu är ett mycket ovanligt par. Medan indiska män ofta gifter sig med utländska kvinnor, är det omvända sällsynt. När vi promenerar i Calcutta vänder sig folk om och stirrar, och naturligtvis är det omöjligt att visa några känslor offentligt. Reaktionen från mina vänner när nere är mycket positiv dock, alla tycker det är fantastiskt och spännande. Och från Sverige kommer uppmuntrande lyckönskningar från er, Thomas Bibin och från Helge. Det är bara Gösta som funderar över "hur realistiskt det är att ta henne med till Sverige", och en arbetskamrat på Hallands Nyheter är också mycket skeptisk och råder mig att ha det bra nu men inte satsa på en framtid med henne.

Dumheter. Naturligtvis innebär det omställningssvårigheter för en tjej från Calcutta att börja leva i ett samhälle så totalt annorlunda från det indiska. Men för det första är Bubbu en intellegent tjej, från en medelklassmiljö som inte är så främmande som en del folk i Sverige kanske föreställer sig. För det andra kommer hon att ha mitt nehjärtade stöd för att anpassa sig till Sverige, utan att hon ska ge upp sin egen kultur och traditioner.

I söndags var Bubbu och jag hemma hos Lisbeth Dutt (som artiklen i Bonusläningen handlade om) och hennes bengaliske man Deepak, och det blev en fantastiskt trevlig eftermiddag och kväll tillsammans, vi blev mycket goda vänner. Och Lisbeths entusiasm över Bubbus och mitt förnämlande övertygade mig om att det är riktigt.

Vi kom till deras lägenhet på Ritchie Road i stadsdelen Ballygunge (sydöstra Calcutta) lagom till lunch (jag hade ringt och annonserat besöket två dagar tidigare). Modern lägenhet, i samma hus som hans föräldrar bor i.

Det blev mycket Sve-

हास लास का दूत मनोहर शोभा खान गुलाब भला ;
चटकीली कलियौ का यौवन बन मादक मुस्कान खिला ।

O Lovely Rose, messenger of grace and joy and abode of beauty, you break into blossom in the form of the youth and sweet smile of the radiant buds.

rige. Lisbeth är den enda svensken som är bosatt i Calcutta, och hon tyckte därför att det var trevligt att få besök, och därtill ville hon visa Bubu. Så det blev typisk svensk lunch - stekt fisk, pommes frites, sallad och bearnaisesas. Svenskt bryggt kaffe efteråt, betydligt bittrare än det indiska (som kokt med mjölk för övrigt smakar precis som konfekt med kaffesmak.). Bildvisning, bilder från Lisbeths och Deepaks bröllop i Sverige för 4 år sedan, och semesterbilder från Sverige. Tittade i ett prækterverk med fina bilder från Sverige, och lika typiskt - en IKEA-katalog med svenska interiörer.

På kvällen, efter att vi varit med på ett bönemöte med mycket hallelujande och tungomålstalande, i vardagsrummet till föräldrarnas lägenhet (de är pingstväänner) åter ned till bottenvåningen. Lyssnade på skivor på stereon, och Deepaks bror Dilip sjöng egna melodier till sin 12-strängade gitarr. Avslutade med att ha kvällsfika med te, och ostsmörgåsar bakade i ugnen.

Dilip ja. Jättetrevlig kille som talar god engelska efter att ha gått på bibelskola i USA (Lisbeth och Deepak träffades på en bibelskola i England, där de gick 2 år), så fort han såg mig förklarade han att han sett mig tidigare, han visste att jag var journalist från Sverige etc. Mycket riktigt. Tisdagen den 11 maj for jag med Sikkim Nationalised Transport's buss från Darjeeling till Gangtok i Sikkim. Med samma buss for en tysk biståndsarbetare bosatt i Sydindien i sällskap med en kille från Sikkim. Innan bussen skulle gå på morgonen var ytterligare en kille där för att säga farväl till sina väänner, och jag kom i trevligt samspråk med honom. Det var Dilip.

Lisbeth, Deepak, Dilip m fl är aktiva i en missionsorganisation som kallar sig Evangeliskt korståg, och deras verksamhet pågår i norra Västbengalen, Sikkim och Assam, där de omvänder stambefolkningen (av den anledningen är förövrigt all utländsk missionsverksamhet förbjuden i Västbengalen sedan 2 år tillbaka.). Därtill nåller Lisbeth alltså i den organisation, CHILD, som artikeln i Bohusläningen handlade om, d v s svenskar skickar pengar till fadderbarn i Calcutta för deras utbildning.

Lisbeth vill till varje pris höra hur det går för Bubu och mig, och naturligtvis kommer de på bröllopet. Hon skulle gärna ha sett att vi bodde i Calcutta, för hon saknar kontakt med svenskar.

I fredags kväll var Bubu och jag hemma hos mina goda väänner Sandeep och Joy på Park Street. Även där mycket trevligt, god mat - revbensspjäll, potatismos, bruna bönor, några flaskor starköl.

Uch i torsdags eftermiddag var jag hemma hos Ajit Roy, politisk skribent, utgivare av tidskriften Marxist Review, och numera också medarbetare i Sydasiabulletinen. Man har precis flyttat till en ny lägenhet i Bidhan Nagar, i nordöstra utkanten av Calcutta, med sin fru och dotter, som läser statskunskap på universitetet.

I söndags förmiddag blev jag intervjuad för första gången. Journalisten Satya Gopal Dey, som inom kort ska

börja på BBC i London, inte vjuade mig för en liten veckotidning på bengali, Bharat Barta, upplaga 8 000. Han fick även låna min kamera för att ta en rulle svartvitt, som han framkallar här i Calcutta.

Efteråt följde jag med nonom från Tala Park ett par kvarter till utgivaren av tidningen, en man som också arbetar som domare i novrätten. Tidningsarbetet är helt ideellt, och just då på söndagsmorgonen träffades de aktiva- några journalister från de stora dagstidningarna, några med helt andra civila jobb.

Någon helg med Shankarlal Bhattachariya blev det ej. Jag hade skrivit till nonom från Goa att jag såg fram & enot det, men när Bubbu och jag träffade honom på redaktionen till Ananda Bazar i torsdags nämnde han ingenting om det. Däremot om en konsert han skulle gå på på fredagskvällen som han skulle försöka ordna ett par extra biljetter till (men det visa e sig ej möjligt), och om att besöka en musikcabaret på måndag eftermiddag för att göra en artikel om en månghundraårig tradition i Calcutta. I måndags kände jag emellertid inte alls för det. Jag ville vara med Bubbu istället.

Någon resa ut från Calcutta blev det inte heller. Först på g a att Buku är gravid och vi därför inte kunde åka med skumpig buss ned till kusten. sedan därför att Chhanda som föreslagit ett besök till staden Bankura i västra Västbengalen plötsligt mist en kusin och därför tappat lusterna att resa någonstans. Slutligen föreslog Bubbus bror Kum Kum. i lördags återkommefrån 14 dagar i Darjeeling att vi skulle göra ett besök till en by utanför Midnapore, men det är lång resa dit och skulle ha tagit 2-3 dagar - så jag tyckte det var bättre att stanna i Calcutta. Utflykter kan vi göra nästa gång. Om ni följer med ned i november, kan det ordna med ett besök till regnskogarna Sunderbans på gränsen mellan Indien och Bangladesh.

Igår formiddag var jag och Kum Kum borta ett tag till hantverksverkstäderna nära Hooghlyfloden, där lerfigurerna av Calcuttas speciella gudom- moder Durga görs inför de stora Puja-festligheterna i oktober. Pujatiden ska vara årets höjdpunkt,

och alla uppmanar mig att komma till Calcutta under pujan.

Idag ska Bubu och några andra ha picknick. från början var det tänkt Botaniska trädgården, men tydligen går det ingen bat dit utan det är nödvändigt skumpa per buss, varför det är oöjligt för Buku och Bonnie, som likaså är gravid. Vi ska träffas nere vid Esplanade (centrala stan, där alla bussar utgår från) kl 13. Dessförinnan tänker jag köpa mig ett par skor. Jag har 200 rupier oспенferade även efter jag köpt lite souvenirer, och eftersom priserna är mycket lägre när så är det lönt. Jag har även sagt till Annada, kumKum och Bubu att det är vettigt att köpa vinterkläder åt Bubu här, och inte vänta med det tills hon kommer till Sverige.

KumKum som ofta reser till Darjeeling - han samlar på traditionell tibetansk konst - förklarade att det går bra i Darjeeling att köpa kläder. Klimatet där uppe under vintern är rent nordiskt.

Nej, jag avslutar här. Imorgon ska jag alltså vara på flygplatsen kl 13.00, hopas det inte blir några problem. Varje gång jag ska passera en gräns känns det alltid jobbigt, hur många gränser jag än passerat tidigare.

Den 1 september flyger jag så med Aeroflot från Rangoon via Bombay, Karachi och Tashkent till Moskva, varefter jag flyger från Moskva kl 9.20 på morgonen, och når Köpenhamn kl 9.50 (tiasskillnaden gör flighten till en halvtimmesresa). Vore trevligt om någon finns där som möter, men annars så ses vi senare på dagen.

Vänliga hälsningar,

Lars Olofsson

CALCUTTA

Brev till	Brev från
Hem 1 : Matara 9.3	Wijisena
Wijisena : Matara 9.3	Arne & Gerd 1
Tomas Bibin : Colombo 18.3	Arne & Gerd 2
Hem 2 : Kandy 14.3	Arne, Gerd & Penilla
Wijisena : Colombo 18.3	Börje Tobiasson - ej fram
Thamara : Colombo 18.3	Sören S. : Trivandrum
* Hem 3 : Hatton 19.3	Charlie : Bangalore
Hem 4 : Jaffna 25.3	Gudrun I. : Nellore
Börje Tob : Jaffna 25.3	Arne, Gerd, Gösta, Ingo, Penilla
Hem 5 : Negombo 30.3	Arne, Gerd 06
Sunnar & Britta : Negombo 30.3	Tomas B. (dot)
Daniel : Negombo 30.3	Sunilla B.
Stefan N : Negombo 30.3	Hakan & Meltem
Håkan & Meltem : Negombo 30.3	Daniel
Hans & Kim : Rameswaram 3.4	Sunnar & Britta
(Dagens Nyheter : Rameswaram 3.4)	Ingrid Kennart
Charlie & Karin : Rameswaram 3.4	Tord
Sören S : Trivandrum 5.4	Börje T.

Brev till	Brev från
Staffan L. : Calcutta 5.5	Stichan
Karin & Ewald : Calcutta 5.5	Charlie & Karin
Mustafizur Rahman : Calcutta 6.5	Arne & Gerd 7
Hem 12 : Darjeeling 9.5	Arne & Gerd 9
Tomas & Stina : Darjeeling 9.5	Arne & Gerd 10
Gun Ahlgvist : Darjeeling 10.5	Arne & Gerd 11
Tomas L. : Gangtok 12.5	Arne & Gerd 12
Bubu : Gangtok 12.5	Charlie, Karin & Penilla
Erdene : Gangtok 12.5	Tomas L.
Jamil : Gangtok 12.5	Bubu
Charlie & Karin : Gangtok 12.5	Karin & Ewald
Helge : Gangtok 14.5	Lena W.
Helge : Gangtok 16.5	Thomas B.
Hem 13 : Gangtok 17.5	Helge
Lena W : Siliguri 21.5	Jerkenstams
Hem 14 : Bogra 25.5	Menal Hag
Hem 15 : Dacca 30.5	Arne & Gerd 4
Sunnar & Britta : Dacca 30.5	Sören & Kristina

	KORT
Hem 6 : Trivandrum 5.4.82	Anders A. : Alleppey 9.4
* Britta : Trivandrum 6.4.82	Carl-Otto & Titi : -" -
Gert : Kovalam 6.4.82	Alma & Vera : -" -
Tord & Ota : Kovalam 6.4.82	Jounia : -" -
Gösta & Ingo : Alleppey 9.4.82	Carin Sjoberg : -" -
Lena Ramborgh : Alleppey 9.4.82	Joanna : -" -
* Hallands Nytt : Alleppey 9.4.82	Joanna B. : -" -
Hem 7 : Periyar 11.4.82	Rune R. : Trivandrum 25.4
Stichan : Periyar 11.4.82	Lolo : -" -
Sören S : Ooty 15.4.82	Esbil : Trivandrum 26.4
Hem 8 : Ooty & Bangalore 17.4.82	Mariame D. : -" -
Gudrun I. en : Madras 20.4.82	Kajsa : -" -
Hem 9 : Trivandrum 25.4.82	Lena T. : -" -
Jamil : Trivandrum 25.4.82	Anders O. : Madras 27.4
Paul & Karin : Trivandrum 25.4	Herbert L. : Gangtok 12.5
Jayanthi : Madras 27.4	Anders D. : -" -
Hem 10 : Bhubaneswar 30.4	Kars V. : -" -
Hem 11 : Calcutta 4.5	Jerkenstams : -" -
Maggan : Calcutta 5.5	

	KORT
Hem 16 : Sylhet 4.6.82	Rolf & Mona : Gangtok 12.5
Sunilla By : Rasidpur 4.6.82	Thorsten A. : -" -
Hem 17 : Rasidpur 5.6.82	Menal Hag : Dacca 29.5
Humayun : Rasidpur 5.6.82	Stefan N. : Rasidpur 4.6
Helge : Chittagong 8.6.82	HN : -" -
Magnus : Rangamati 8.6.82	Jörgen : Rasidpur 5.6
Beppe : Rangamati 8.6.82	Håkan & Meltem : -" -
Helge : Cox's Bazar 13.6.82	Hans & Kim : Chittagong 8.6
Hem 18 : Barisal 18.6.82	Elinguats : -" -
Bubu : Barisal 19.6.82	Vladan & Monica : -" -
Tord : Barisal 20.6.82	Tomas Eiferl : Dacca 29.5
Ingrid Kennart : Barisal 20.6.82	Davens : Cox's Bazar 11.6
Hem 19 : Barisal 20.6.82	O. Anderssons : -" -
Tomas H. : Barisal 20.6.82	Salih Mustafiz : -" -
Hem 20 : Calcutta 27.6.82	

PAKET

Helge : Colombo 18.3
Hem : Dacca 18.6

Brew Hill	Brew Pan
Hem 21: Asansol 30.6	Arne & Seid 13
Helge: Calcutta 1.7	Arne 14
Tomas B.: Calcutta 1.7	Arne, Seid & Penilla 15
Daniel Aspl.: Calcutta 4.7	Helge
Bubu: Kondagaon 6.7	Sunnan & Britta
Hem 22: Kondagaon 8.7	Sevilla B.
Bubu: Bhopal 10.7	Arne, Seid & Penilla 16
Hem 23: New Delhi 12.7	Arne & Seid 17
Suresh Ahuja: New Delhi 12.7	Humayun
Arne Seid & Penilla 12.7	Hans & Kim
Dan R.: Jaisalmer 17.7	Beppe
Stig Toft: Jaisalmer 17.7	Arne & Seid 18
Hem 24: Jaisalmer 18.7	Arne & Seid 19
Annada: Jodhpur 19.7	Karin Ekland
Bubu: Bombay 21.7	Tord
Hem 25: Bombay 23.7	Ingrid G.
Hem 26: Bombay 24.7	Sun
Daniel: Bombay 25.7	Bubu
Hem 27: Pune 31.7	Bubu - Puri
Hem 28: Pune 31.7	Stig Toft
Lennart A.: Pune 31.7	Helge
	Tomas B.

	VYKORT list
Börje T.: Pune 31.7	Penilla: Jaisalmer 17.7
Jesper W.: Pune 1.8	Nini: -"-
Davens: Pune 1.8	Ahmed Adel: -"-
Pantha M.: Miraj 1.8	Noer: -"-
Göran Dj.: Miraj 1.8	Tomas L.: -"-
Bubu: Colva 2.8	Eva-Loh: -"-
Sandeep: Colva 3.8	Rolf A.: -"-
Doris Conney: Colva 3.8	Traudi: Bombay 21.7
Hem 29: Colva 3.8	Hilma: -"-
Benny: Colva 3.8	Barry: -"-
Sunnan & Britta: Colva 3.8	H-B: Bombay 25.7
Tord: Colva 3.8	Torvald O.: -"-
Shankarlal: Colva 3.8	Göran Dai: -"-
Anwar H.: Colva 3.8	Susann G.: -"-
Hem 30: Hospet 7.8	Jan W.: -"-
Charlie & Karin: Hyderabad 9.8	Jösta: Pune 31.7
Hem 31: Puri 12.8	Inga H.: Pune 1.8
Marie & Monica: Puri 12.8	HkTusse: -"-
Lena W.: Puri 12.8	Klaus F.: -"-
Helge: Calcutta 15.8	Sten-Olov: -"-
Hem 32: Calcutta 15.8	Helen Å: Londa 2.8

Bengali alfabetet

অ আ ই ঈ উ ঊ ঋ ঌ
 AW AH E EE U UU RI LI | VOWELS

এ ঐ ঔ
 EH OI O OU

~~ক খ গ ঘ ঙ চ ছ জ ঝ ঞ~~
 KHA GHA UNGO CHA CHHA JA JHA ENGO

ট ঠ ড ঢ ন ত থ দ ধ ন
 TA THA DA DHA NA TA THA DA DHA NAN
Soft

প ফ ব ভ ম
 PAW PHAW BAW SHAW MAW

য র ল ব হ শ স ষ
 JA RA LA BA HAW

শAW TALABAW SHAW
 মURDHUNNA SHAW

ANUSWEE. TONE
 [DANIYA] SA

SHAWA TINDU
 BISHWARGA

SYDASIENRESAN 1982

- Sri Lanka 2–31 mars. Colombo-Matara- Dambana-Kandy-Kotmale-Hatton-Jaffna-Vavuniya-Negombo-Talaimannar.
Inledningen på min sexmånaders resa [Resebrev 37](#)
- Indien. 1-11 april. Rameshwaram-Madurai-Trivandrum-Alleppey-Periyar Lake. [Resebrev 38](#)
- Indien. 1-11 april. Ooty-Bangalore-Mysore
-Kodaikanal [Resebrev 10](#)
- Indien. 19-26 april. Bangalore-Chennai-Trivandrum [Resebrev 39](#)
- Indien 27 april–1 maj. Trivandrum-Chennai-Nellore-Bhuaneswar-Kolkata [Resebrev 40](#)
- Indien 1-6 maj. Calcutta
Första mötet med min blivande hustru Bubu [Resebrev 9](#)
- Indien 7-11 maj. Darjeeling [Resebrev 35](#)
- Indien 12-21 maj. Sikkim [Resebrev 124](#)
- Indien/Bangladesh 21-25 maj. Gangtok-Saidpur. [Resebrev 41](#)
- Bangladesh 29 maj. Dhaka. [Resebrev 42](#)
- Bangladesh 29 maj. Sylhet-Rashidpur-Chittagong-Rangamati- Cox's Bazar-Dhaka-Barisal-Khulna 31 maj–21 juni [Resebrev 43](#)
- Indien 27 juni-8 juli. Calcutta igen. [Resebrev 123](#)
- Indien 9-11 juni. Kondagaon, Bastar. [Resebrev 74](#)
- Indien 12-20 juli. Delhi-Jaipur-Jodhpur-Jaisalmer [Resebrev 75](#)
- Indien 23-31 juli. Jodhpur-Ahmedabad-Bombay-Pune [Resebrev 76](#)
- Indien 3-7 augusti. Goa [Resebrev 77](#)
- Indien 8-14 augusti. Hospet/Vijayanagar-Hyderabad-Bhubaneshwar/Puri. [Resebrev 78](#)
- Indien 15-25 augusti. Calcutta. [Resebrev 11](#)
- Burma 26 augusti – 1 september. Rangoon. [Resebrev 66](#)